

ט"ו סיון ה'תשע"ז 9.6.17

מגזין מס' 433

ערב שבת פרשת בהעלותך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייך כסנא

רפואת האדם - הנהגתו המתאימה

תורת החסידות תובעת:

יש להמעיט ב - "מה אני זקוק לקבל מהעולם", ולהרבות ב - "מה העולם זקוק לקבל ממני".

וכפי מעשיו נמשכת לו לאדם דרגת חיותו, ובשלושה דרכים מלמטה למעלה:

א. זה אשר איננו נותן כלל לזולת - חיותו נמשכת משלוש קליפות הטמאות, שאין בהן טוב כלל.

ב. הנותן מן השיריים בלבד - חיותו נמשכת מקליפת נוגה, שרובה ככולה רע ומעט טוב מעורב בה.

ג. הנותן לפי ערך מה שהוא עצמו היה רוצה לקבל, נתינה נקיה מפניות של רוח או תועלת עצמית - חיותו נמשכת מן הקדושה.

לוח שיעורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

מי אני באמת?

הקרב על משמעות חיי

כל אחד בילדותו חווה כל מיני רגעים משפילים, שבהם עשה מעשי קונדס טיפשיים של ילד, ואפילו בייש את עצמו (כמשל הילד הקטן המרטיב את מכנסיו). אולם איזו השלכה נותרה למעשים אלו על חיינו כעת? האם הוא מרגיש שהוא עדיין ילד ששייך לאותם מעשים? הרי כשכל אחד מאתנו נזכר במעשיו הילדותיים, שהתרחשו כשהיה חסר דעת, יודע הוא בפשטות כי הילד של אותם ימים אינו באמת אני, כפי שאני היום. היסטורית, וודאי אני הוא שעשיתי זאת כשהייתי ילד, אבל מנטלית עשה זאת משהו אחר לגמרי... כבר מזמן אינני נמצא שם מבחינה נפשית. זהו בדיוק ענינו של "הבינוני" של ספר "התניא": הבינוני חי את חיינו מתאים לעכשיו. כרגע הוא חי בתודעה שאין בה מקום לנפילות בפועל. ועל כן, כמו שהוא עכשיו, בינוני, הרי שמעולם לא עבר עבירה (ומה שבעברו עבר עבירות, הוא משום שאז לא היה במדרגת הבינוני ובמילא לא היתה מופרכת אצלו הנפילה בפועל), ולעולם גם לא יעבור (כי באם יעבור, יהא זה מפני שנפל ממדרגת הבינוני). הבינוני אינו בוחן את מעשיו מזווית הראייה ההיסטורית כי אם מזו שבהווה, ועכשיו הוא אדם אחר מבחינה מנטלית.

לגעת בחיים עכשיו

גיבור ספר "התניא" – ספר היסוד של תורת החסידות – נקרא "הבינוני". הוא חי בזמן 'בינוני' – בהווה. אין הוא מחטט בעבר ואינו מלקה את עצמו על מעשים שעשה פעם, עיקר עניינו לחיות את המציאות

המתחדשת כל רגע. כי כל רגע הוא חידוש גמור, שלא היה ולא יהיה עוד פעם. בכל רגע נתון מתחולל בתוך כל אדם מאבק על משמעות חיינו, קרב איתנים על הזדהותו. והבינוני הוא זה שמנצח בקרב (בכל הקשור למעשים בפועל) בהגבירו כעת את "הנפש הא-לוהית" על "הנפש הבהמית".

לחיות גאולה

הרבי מליובאוויטש לימד אותנו שכך ממש צריכים ויכולים אנו לחיות בכל רגע את ענין הגאולה – להשכין בעצמנו ובסביבתנו תודעה של גאולה בתוך המציאות הגלוית. עלינו לבנות בתוכנו 'מרחב עצמי' של חירות עכשווית הנושמת ומנשימה אוויר איכותי וטוב יותר. כל הנסיבות ומצבי הרוח (מבית ומחוץ) שמזמנת לי ההשגחה העליונה הינם בעצם חומר הגלם שאותו עלי להמתיק, והכל תלוי בשינוי זווית הראייה. וזהו שמודגש בתורת החסידות – אין לי 'אשמים'! שאיפתו של הבינוני היא השגת ההתמקדות בחינוך עצמו; ופשוט שזה עובד גם בנוגע להשפעה על הזולת – כי אין לך דבר יותר חזק מדוגמא חיה. חיינו צריכים להיות מסכת אחת של חתירה לשלימות שאין בה קנאה, שנאה ותחרות. כל מעיינינו צריכים להיות נתונים לעבודתנו, שאינה אלא דביקות בשליחות חיים לגלות בתוך חיי היומיום והשגרה את האור הא-לוהי של הכוחות הכמוסים שבתוך כל אחד ואחת מאתנו.

להפוך את הרע מרכבה לטוב

"הנפש הבהמית" היא הצד האינטרסנטי בתוכי, שפועל על פי מה שכדאי ומה ש"בא לי". בחסידות

ה'עכשוויסט' שרוכש ומתרגל את הכלים שמעניק ספר התניא, בעזרתם מתגבר ומנצח הוא בהווה בכל הנוגע לפועל. ובאשר תהליך השיבה לעצמי – 'חלק אלוקה ממעל' – ענינו הליכה ושיבה אל האין סוף, הרי שעבודת התשובה לעולם אינה 'נגמרת'. זוהי הליכה אינסופית מחיל אל חיל, מדרגת תשובה אחת לזו הנעלית ממנה וכו' עד אין סוף.

דע את מקומך

אחת הנטיות ההרסניות באדם היא הגישה של 'או הכל – או לא כלום' – או שאני צדיק גמור או רשע. "הבינוני" הוא האדם שאינו מרמה את עצמו בידועו עד כמה רחוק הוא מדמות הצדיק. ובהכירו את מקומו האמיתי, מוריד הוא את רף הציפיות ולכן אינו נשבר. ספר 'התניא' מלמד כי עלינו לעבוד עבודתינו לפי ערכנו, 'בגודל טבעי'. עלי לעשות 'הכי טוב במה יש' – את הטוב ביותר בהתאם למעמדי ומצבי בהווה על תכונותי הטובות ועל ה'שריטות', ובתוך נסיבות חיי כמות שהן. עבודת מאסף היא זו, במגמת צמיחה מתמדת... בכל יום להיות מעט טוב יותר ממני אתמול – לא מושלם, אך בכיוון חיובי.

מוסבר שגם את הנטייה הטבעית הזו שבאדם צריכים לרתום לקדושה. ומשום שהמיוחד והחד פעמי שבי נמצא דוקא בנפש "הבהמית", על כן אין לחסלה! משימתנו היא לשכנע את הצד הבהמי שיסכים גם הוא לשרת את האמת, להפנות את כל הכוחות שבי לקדושה. וכדוגמת השקרן 'הפתולוגי' המתרצה לומר את האמת משום ש'האמת היא השקר הכי טוב' (זה פשוט יותר כדאי – אין יותר צורך להסתיר, לתרץ ולהתפתל, אפשר לצאת מהמחותרת...). כך עלי להסביר זאת לצד האנוכי שבי שמבין רק אינטרסים, לבאר לו בשפתו, 'שפת האינטרסים', שהאינטרס הכי גדול הוא "קרבת א-לוהים לי טוב". ללמדו כי עבודת המתקת המר והפיכת החושך לאור היא הכלי להשכנת ה"שכינה" בתוכי.

לשוב לעצמי

כל עניינה של היהדות הוא ענין התשובה – לשוב אל נקודת הא-לוהות שבי, היא נקודת האמת שבתוכי. "הבינוני", שלא כצדיק, איננו שונא את הרע, כי אם... דוקא נמשך אליו... ומבאר בעל התניא כי התורה אינה פונה לצדיקים אלא לאדם המצוי שיש בו חולשות, ושליחותו היא מלחמתו ביצר המנסה (אצל כל אחד ואחד לפי ערכו) למשוך אותו מטה. "הבינוני" הוא

בזמן הזה בעקבתא דמשיחא ממש, החובה על כל אחד מישראל לדרוש בטובת זולתו, בין זקן ובין צעיר, לעוררו לתשובה, למען שלא יצא חס ושלום מכלל ישראל שיזכו, בעזרת ה' יתברך לגאולה שלימה.

(על פי 'היום יום' י"ח סיון)

הסיפור השבועי

מצנפת ראווה

הכובען של קהילת כותאסי שבגאורגיה עמד דומע בפתח ביתו של חכם חיים אליה-שוילי, מגדולי רבני העדה. "אבא נפטר", אמר בקול שבור, וביקש את עזרתו של הרב בכל הקשור לסדרי ההלוויה והקבורה.

הבעת זעזוע עלתה על פני הרב. הוא הכיר היטב את הנפטר, שהיה יהודי מכובד וירא שמים, אולם שני בניו כבר נסחפו אחר רוחות הזמן ולא הקפידו על שמירת התורה והמצוות.

1 חכם אליה-שוילי נטל מיד את מעילו ויצא להסדיר את כל עניני ההלוויה, כשהוא מדריך ומנחה את הבנים בכל פרט. לפני צאת מסע ההלוויה הספיד את הנפטר במילים חמות וקרא לנוכחים ללמוד ממעשיו הטובים וללכת בדרכי ה'.

חכם חיים נולד בירושלים למשפחה שעלתה מגאורגיה בעלייה הראשונה בשנת תרמ"ג (1883). את תורתו קיבל מרבי שלמה אליעזר אלפנדרי, ולימים חזר לגאורגיה והיה ראש בית הדין בכותאסי.

בני הקהילה העריצו אותו. הוא נודע בתבונתו וביכולתו לשבות את לב שומעיו. בימי השלטון הקומוניסטי מסר את נפשו למען שמירת היהדות, ואף עונה עינויים קשים בידי אנשי המשטרה החשאית.

לאחר שנסתיימו ההלוויה והקבורה ליווה חכם חיים את הבנים אל בית האבלים. גם שם הדריך אותם כיצד לנהוג בכל פרט. במהלך ה'שבעה' ביקר בבית כמה וכמה פעמים, חיזק את המשפחה והשמיע דברי תנחומים.

כמה ימים אחרי ה'שבעה' ניגש הכובען אל חכם חיים, הודה לו בחום על עזרתו ותמיכתו, והכניס לכיסו שטר כסף מכובד.

לתדהמתו הוציא הרב את הכסף מכיסו והחזירו לידי הכובען. "אינני רוצה את כספך", אמר.

נבוך ותוהה פנה הכובען אל אחיו, ויחדיו ניסו להבין את פשר סירובו של הרב לקבל את הכסף. "אינני מכיר את חכם חיים", אמר האח, "אך אולי הסכום שנתת נמוך מדי? אני מציע לך להכפיל את הסכום".

הכובען עשה כעצת אחיו. הוא שלשל שטר כפול לכיסו של הרב, בשעה שחכם חיים לא שם לבו לכך. אולם מיד כשהבחין החכם בכסף שנתחב לכיסו, שב והחזירו לכובען: "אני מבין שאתה מבקש מאוד לכבדני, אולם אינני רוצה לקבל את הכסף".

"מדוע?", תמה הכובען.

"אסור לי לקחת את הכסף", הבהיר החכם. "זו תהיה הונאה".

"הונאה?!", התעצמה הפתעתו של האיש. "אינני מבין את כוונתו של כבוד הרב".

"מדוע אינך מבין?", אמר חכם חיים בטון תקיף. "אתה מנסה לתת לי כסף בתמורה לשיעורי התורה ולדברי ההתעוררות שהשמעתי בהלוויה ובימי ה'שבעה', אולם אני נוכחתי שכל דבריי היו לריק ולא השפיעו עליכם כלל. אפילו אינכם באים לבית הכנסת לומר קדיש לעילוי נשמת אביכם. אם כן, על מה אקח מכם כסף?!"

הכובען שתק בהכנעה, וחכם חיים הוסיף: "אם באמת אתה רוצה לכבדני, עליך לבוא עם אחיך בכל יום לבית הכנסת לומר קדיש לעילוי נשמת אביכם. בזה תכבדני!".

הרב הוסיף להשמיע דברים נלהבים על חשיבותו הגדולה של הקדיש והתועלת שיש בו לעילוי נשמת הנפטר. "לא שכר אני דורש, אלא קדיש!", חתם את תוכחתו.

"איני מוכן לקחת את הכסף", הפתיע הכובען את הרב. "כסף זה ניתן לכבודו במתנה גמורה לאות תודה על שכיבדתם את אבי במשך ה'שבעה', ועל החיזוק שהענקתם לנו באותם ימים".

למשמע הדברים עלתה הבעה תקיפה על פניו של חכם חיים. "שמע-נא", פנה נחרצות אל הכובען, "חלילה לי מעשות כדבר הזה. איני מעוניין ליטול ממך את פרנסת משפחתך. וכי באתי אליך לקבל כובע בחינם? אם תאבה לקבל את הכסף - מה טוב, ואם לא - יישאר הכובע אצלך".

למשמע הדברים נדהם הכובען, ובלי אומר ודברים נטל את הכסף, כשלבו מלא השתאות לנוכח יושרו ותום לבו של חכם חיים אליה-שוילי.

(על-פי 'האות והמופת')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

דבריו שיצאו מן הלב פעלו את פעולתם. מאותו יום באו השניים בקביעות לבית הכנסת, ולא החמיצו שום תפילה במניין.

יום אחד בא חכם חיים לחנותו של הכובען וביקשו להכין בעבורו כובע נאה. הכובען שמח על ההזדמנות שניתנה לו לגמול לרב. הוא מדד את היקף ראשו של הרב והבטיח לו להכין כובע מהודר ותפור היטב.

"עכשיו אוכל להשיב לחכם באותו מטבע, ואסרב לקבל ממנו תשלום בעבור הכובע", חשב בלבו. בעודו מהרהר פנה אליו הרב בשאלה: "מה יהיה מחירו של הכובע?"

הכובען השיב: "רק במהלך העבודה אדע להעריך את מחירו המדויק, אך להערכתי העבודה תימשך כשבוע". הרב קיבל את הדברים ופנה לצאת מן החנות.

כעבור שבוע היה הכובע מוכן לתפארת. ניכר היה בו כי נעשה ביד אמן, מהחומרים האיכותיים ביותר. החכם הוציא מכיסו סכום כסף וביקשו לתיתו לכובען.

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב – 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה – 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בהעלותך

קרבן פסח, במדבר ולדורות

שבועיים לאחר הקמת המשכן, במלאת שנה לצאת בני ישראל ממצרים, מצוה הקב"ה את העם על ידי משה להקריב שוב את קרבן הפסח – זכר ליציאת מצרים. עליהם לקיים את הפסח על כל הלכותיו, כולל אכילת מצות וביעור חמץ (למעשה, זו הפעם היחידה בארבעים שנות שהותם במדבר שבני ישראל מקיימים את מצות הפסח).

פסח שני – מועד נוסף להקרבת הפסח

מספר אנשים שהיו טמאים (טמאי מת, ובשל כך נבצר מהם להשתתף בהקרבת הפסח עם כלל ישראל) מתייצבים לפני משה ואהרן ובפיהם הטענה כי מופלים הם לרעה: "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל".

משה מבקש להמתין עד אשר ישמע את דבר ה' בענינם. ואכן ה' נעתר לתלונתם וקובע בעבורם "פסח שני", ביום הארבעה עשר בחודש אייר, כמועד נוסף להקרבת הפסח. מעתה (רק) מי שנבצרה ממנו ההקרבה בפסח הראשון (עקב טומאתו או בשל היותו באותה שעה מחוץ לאזור המקדש), ניתנת לו בזה הזדמנות שנייה להקריב קרבנו בפסח שני. דיני פסח שני כדיני הפסח הראשון אלא שאין צורך לבער בפסח שני את החמץ מן הבית. בהזדמנות זו מזהיר ה' כי המבטל (שלא מאונס) את מצות הקרבת הפסח במועדו דינו "כרת".

מסעות בני ישראל וחנייתם על פי הענן

למן השראת השכינה במשכן ביום הקמתו, עומד מעליו

הדלקת מנורת הזהב שבהיכל

ה' מצוה את משה לומר לאהרן כי מעתה עליו להדליק מדי יום את מנורת הזהב העומדת בהיכל המשכן. המנורה עשויה כולה זהב טהור, מקשה אחת (גוש זהב אחד ללא חלקים מולחמים). למנורה שבעה קנים, שישה מהם יוצאים באלכסון מגוף שדרת המנורה אל שני צידיה ובראשיהם הנרות. על אהרן להדליק את ששת הנרות הפונים אל עבר הנר האמצעי שבראש הקנה העולה (אנכית) מגוף שדרת המנורה. הקב"ה פונה אל אהרן בלשון "בהעלותך את הנרות", ללמדו כי עליו להמתין עד שידלק הפתיל כהלכה והשלהבת תהיה עולה מאליה.

קדושת הלויים כתחליף לקדושת הבכורים

הכשרת הלויים לעבודת המשכן כרוכה בהכנה ראויה: טיהורם על ידי הזאת מי חטאת, גילוח כל שיערם בתער, בגדיהם טעונים כיבוס ועליהם לטבול. קרבנם פר לעולה ומנחתו סולת בלולה בשמן, ופר נוסף לחטאת. הלויים מחליפים את בכורי ישראל בעבודת הקודש ועל כן על ישראל לסמוך ידיהם עליהם, ולבסוף יניפם אהרן (על דרך תנופת קרבנות ומנחות). לאחר מכן יסמכו הלויים את ידיהם על הפרים קודם הקרבתם, ואזי הקרבתם היא החותמת הכשרתם להיבדל מכלל ישראל להתקדש לעבודת המשכן (מגיל 25 עד גיל 50).

התורה מזכירה כי קדושת הלויים באה תחת קדושת בכורי ישראל (שהוקדשו לעבודת הקודש משעה שהצילם ה' במכת בכורות מצרים) ועבודתם תכפר על בני ישראל שנכשלו בעוון העגל.

התורה, חטא העגל וכפרתו, הקמת המשכן, קיום מצות הפסח במדבר ואף פסח שני. עתה בכ' באייר, בשנה השנייה לצאתם ממצרים, מתרחש בפעם הראשונה סימן היציאה למסע – התעלות הענן מעל המשכן. בני ישראל יוצאים מהר סיני למסע שמסתיים (גם הוא על פי מנוחת הענן האלוקי על המשכן) במדבר פארן.

התורה מתארת את סדר התנהלות המחנות במסע ובחניה על פי ציווי ה', וכן את מלאכת פירוק המשכן, נשיאתו והרכבתו מחדש על ידי משפחות גרשון, קהת, ומררי בני שבט לוי:

(1) סימני היציאה למסע – התרוממות הענן מעל המשכן ותקיעת החצוצרות.

(2) ראשונים יוצאים בני שבט יהודה והשבטים החונים איתם ישכר וזבולון – דגל מחנה יהודה.

(3) באותה עת נכנסים למשכן אהרן ובניו הכהנים, מכסים את כלי המשכן הקדושים ומכינים אותם למסע.

(4) בני משפחות גרשון ומררי הלויים, מפרקים את המשכן ומעמיסים אותו על העגלות. כל משפחה נושאת את חלקי המשכן המוטלים עליה (כמפורט בפרשות במדבר ונשא).

(5) דגל מחנה ראובן הכולל גם את השבטים שמעון וגד, יוצא בעקבות מחנה יהודה.

(6) בני משפחת קהת הלויים, הממונים על משא כלי הקודש (כשהם מכוסים), נוטלים את המזבח, המנורה, השולחן וארון העדות, מעמיסים אותם על כתפיהם ויוצאים למסע.

(7) עתה יוצא דגל מחנה אפרים הכולל גם את השבטים מנשה ובנימין.

(8) לבסוף, מאסף לכל המחנות, נוסע מחנה בני דן הכולל גם את השבטים אשר ונפתלי.

וכך הוא סדר חניית בני ישראל, גם הוא, כאמור, על פי

בקביעות עמוד הענן, ולעת ערב בוער הענן האלוקי ומאיר את סביבת מחנה ישראל. מעתה, כאשר יתעלה עמוד הענן מעל המשכן, אות הוא לבני ישראל כי הגיע העת לצאת למסע. לאחר התארגנות העם, יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "קומה ה' ויפוצו אויבך וינוסו משנאיך מפניך". אזי יתחיל הענן לשוט ובעקבותיו יצאו בסדר מסודר אל הדרך מחנה יהודה ואחריו יתר מחנות ישראל.

גם החנייה תיקבע על פי הענן, בעמידתו שוב יריעו החצוצרות ומשה יכריז: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

במסעותיהם במדבר, פעמים יחנו ישראל חניות קצרות למשך יום או ימים ספורים, ופעמים תתארך חנייתם אף למשך שנים.

חצוצרות הכסף וסדרי תקיעתן

אודות החצוצרות האמורות, מספרת התורה: ה' מצוה את משה להכין שתי חצוצרות עשויות מקשת כסף אחת, בהן יתקעו כל אימת שיתעורר הצורך לאסוף את העם ואת הנשיאים או כדי לידע את העם קודם יציאה למסע או חנייה. כן יתקעו בחצוצרות בימי שמחת חג ומועד, בשעת הקרבת העולות והשלמים וביציאה למלחמה ומאבק – להזכירם לפני ה' להושיעם מכל אויביהם במדבר ובכבוש הארץ.

התוקעים בחצוצרות הם הכהנים, וכך הם סדרי תקיעתם:

תקיעה בשתי החצוצרות – סימן להקהלת כל ישראל.
תקיעה בחצוצרה אחת – קריאה לנשיאי העדה בלבד.
תקיעה ותרועה ותקיעה בשתי החצוצרות – סימן יציאה למסע.

מדבר סיני למדבר פארן

כזכור, בראש חודש סיון, כחודש וחצי לאחר צאתם ממצרים, מגיעים בני ישראל למדבר סיני. ומאז עברה כמעט שנה עמוסה באירועים: מעמד הר סיני וקבלת

סימן הענן: תחילה מקדימים ובאים בני גרשון ומררי,

שכזכור יצאו לפני בני קהת, ומקימים את המשכן.

אחריהם מגיעים בני קהת ומכניסים ללא שיהיו את הכלים (המכוסים) לתוך הקודש.

יתרו חותן משה

ערב הנסיעה מהר סיני, פונה משה אל חותנו (שהגיע נרעש אל ישראל המדברה, בשומעו אודות הניסים והנפלאות שעשה ה' עם בני ישראל), ומבקשו להצטרף אליהם בדרכם במדבר אל ארץ ישראל. יתרו משיב בשלילה ומודיעו כי הוא חוזר למדין. משה מפציר בו להצטרף אליהם ומבטיחו טובות, אך ללא הועיל.

סדר מופתי ושמירה אלוּקית

התורה שבה אל סיפור המסע מהר סיני. אף שמדובר ב"דרך שלושת ימים", עושים אותה ישראל במהלך יום אחד. לפני העם נוסע ארון ברית ה' ובו שברי לוחות הברית הראשונים. בהקדימו את בני ישראל, 'מחפש' הארון אחר מקום מתאים לחניה, ומכינו ומכשירו לקראת בואם. גם הענן נוסע עימם, מגונן עליהם מכל עבר ומיישר את דרכם לפניהם.

כאמור, קודם נסיעת הארון ויציאתם למסע מכריז משה: "קומה ה' ויפוצו אויביו וינוסו משנאיך מפניך", וקודם חניית הארון ובני ישראל מכריז הוא: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל".

המתאוננים בתבערה

התורה מספרת אודות אנשים קצרי רוח מתוך העם הקובלים ומתלוננים על קשיי טורח הדרך, מטיחים הם האשמות שאין בהם ממש כנגד משה וה'. אספסוף זה משמיע דברי הקנטה על מנת להצדיק נטייתם לסור מעל דרך ה'. דבריהם מכעיסים את ה' ואש של מעלה בוערת ומכלה בהם. העם זועק אל משה בתחינה, ומשה, שאהבת ישראל בוערת בקרבו, מתפלל לה' והאש שוקעת. על שם

המאורע נקרא המקום 'תבערה'.

התאוּוה לבשר ואחריתה

ושוב מחפשים הערב-רב תירוצים ותואנות כדי להתלונן. אספסוף זה שהצטרף לבני ישראל ביציאת מצרים (הם ה'ערב רב' שנוטים תמיד להתאסף סביב 'החזק התורן', כל עוד משחקת לו השעה), אינם מסתפקים במן הפלאי, הוא ה'לחם מן השמים' היורד אל העם מדי יום לפרנסו, ומזכירים בערגה את הדגה, הקישואים, האבטיחים, החציר, הבצלים והשומים שהיו מנת חלקם במצרים.

– בשר הם רוצים (והרי בידי ישראל עדרי בהמות שניתן לשחוט מהם ולאכול, אלא שהאספסוף אינו מחפש אלא תואנה להתאונן ולהסית את שאר העם).

משה, השומע את בכי העם וחש את כעס ה', פונה אל ה' בטענה: "למה הרעות לעבדך... לשום את כל משא העם הזה עלי. האנוכי הריתי את כל העם הזה, אם אנוכי ילידתיהו...מאין לי בשר לתת לכל העם הזה...?! לא אוכל לבדי לשאת את כל העם הזה...!"

לנוכח מצוקת משה מצוהו ה' לאסוף שבעים מזקני העם לפני אוהל מועד לעיני כל ישראל. לשם אבוא, אומר הקב"ה, ואאציל מן הרוח אשר עליך על שבעים הזקנים. מעתה יהיו הם לצידך ויסייעו במשא טורח העם. ובאשר לתלונות העם, אומר ה' למשה, הכן את העם וקדשם. ממחר אאכילם במשך חודש בשר לרוב, עד אשר יהיה להם לזרא.

ביודעו כי כלתה הרעה אל החוטאים וכי ימותו בחטאם, מקשה משה כלפי שמים: מדוע יש להאכילם בשר אם ממילא נגזר דינם למיתה?! על כך מודיעו ה' כי החוטאים יבואו על ענשם, אך גם בקשתם תתמלא על מנת שייראה לעין כל כי לא קצרה יד ה' מלתת להם מבוקשם.

משה אוסף את שבעים הזקנים לעיני כל ישראל כדבר

מאד מכל האדם אשר על פני האדמה"!!!

ה' כועס על דברי מרים ותגובתו אינה מאחרת לבוא. משה, אהרן ומרים נקראים לצאת ולהתייצב לפני אוהל מועד. בבואם יורד מן השמיים עמוד ענן וחוצץ ומפריד בינם לבין משה. ה' נוזף במרים ובאהרן ומשמיע באוזניהם שבחים בלתי רגילים אודות גדולת אחיהם: "...בכל ביתי נאמן הוא", "פה אל פה אדבר עמו... ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה"?!

בכעסו מסלק ה' את עמוד הענן האלוקי מעל המשכן, והנה מגלה מרים כי לקתה בידה בצרעת – עונשו של החוטא בחטא לשון הרע.

נרעש פונה אהרן בתחינה אל משה ומבקשו כי יתפלל בעבור אחותם. משה נושא תפילה באמרו: "א-ל נא רפא נא לה". ה' נענה לתפילת משה באומרו: "ואביה ירוק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים?... תיסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תיאסף". כלומר, עונשה של הבת שהכעיסה את אביה להיות מבווישת ונכלמת משך שבעה ימים, ואם כן, מרים שהכעיסה את הקב"ה – עליה להיות בהסגר שבעת ימים.

העם ממתין ב'חצרות' עד תום ימי הסגר מרים. לאחר מכן יוצאים בני ישראל מן המקום להמשך מסעם במדבר פארן.

ה'. והנה, לפתע, נחה רוח הנבואה על שניים מהם, אלדד ומידד, והם מתנבאים בתוך המחנה. יהושע בן נון (משרתו הנאמן של משה) מקנא לרבו ומבקש להוקיעם כמורדים ולכולאם, אך משה מרגיעו ומשבחם על מעלתם שזכו לה ואף מוסיף ומייחל שכל בני ישראל יזכו לנבואה.

בינתיים, כהבטחת ה', מציף גל אדיר של עופות ממין שלו את המחנה. הללו מגיעים גלים גלים מכיוון הים, מרחפים בגובה חזה האנשים. בני ישראל נוטלים מהם כרצונם ללא מאמץ ואוכלים כמויות בשר לשובע.

אלא שעד מהירה מגיעה העת גם להיפרע מהם: "הבשר עודנו בין שיניהם, טרם יכרת, ואף ה' חרה בעם. ויך ה' בעם מכה קשה מאוד"... והנותרים מן המכה קוברים את אחיהם. על שם המאורע נקרא המקום 'קברות התאוה'.

בני ישראל ממשיכים במסעם וחונים במקום ושמו 'חצרות', אף הוא במדבר פארן.

חטא מרים ועונש הצרעת

מפאת קדושתו פורש משה מאשתו ציפורה. הדבר אינו מוצא חן בעיני מרים, והיא מדברת בו סרה בפני אחיהם אהרן. הרי גם אנחנו קדושים, אומרת היא לאהרן, ומדוע היה צריך משה לפרוש מאשתו?

משה שומע את הדברים ומקבלם בנחת רוח ובענווה. התורה משבחת אותו על כך במילים: "והאיש משה עניו

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב!

בקרו אותנו באתר ובפייסבוק

שיעורים מצולמים וניגונים

www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

מי יכול להאיר נשמות?

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"בהעלותך את הנרות" (במדבר ח', ב')

פרשתנו נפתחת בציווי ה' אל אהרן הכהן להדליק את המנורה בבית המקדש. מנורת זהב זו מופיעה בהפטרה כמשל לעם ישראל. נרותיה של המנורה מסמלים את הנשמה – "נר ה' נשמת אדם" – שבקרב כל יהודי. את ה'נרות' הללו צריכים להדליק – "בהעלותך את הנרות" – לעורר את הנשמה שבכל יהודי ולקרבו לאור התורה.

על פי משמעות רוחנית סמלית זו, יכולים אנו לפרש גם את פרטי הדינים של הדלקת המנורה. ניטול לדוגמה שתי הלכות. האחת – "הדלקה כשרה בזר". לאמור: גם מי שאינו כהן רשאי להדליק את מנורת המקדש. ההלכה השנייה – הטבת הנרות והכנתם לקראת ההדלקה, חייבת להיעשות רק על-ידי כהן ולא על ידי זר.

כל אחד חייב

ההלכה שההדלקה כשרה בזר רומזת, כי הפעילות ב'הדלקת' אור נשמתו של יהודי שני, אינה מוטלת על יחידי סגולה. זו זכותו וחובתו של כל יהודי לקרב את אחיו לאביהם שבשמים. המשנה אומרת לכל יהודי: "הוי מתלמידיו של אהרן... אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". מכאן, שכל יהודי יכול וצריך להשתדל לקרב את חברו, בדרכי נועם ובאהבה, לתורה ולמצוות.

עם זאת אומרת התורה, ש"ההטבה", הכנת השמן והפתילה (לפני ההדלקה), יכולה להיעשות רק על ידי כהן. משמעות הדבר היא, שאמנם כל אחד יכול לבצע את המלאכה של קירוב הזולת, אבל קביעת האמצעים – על כך לא יכול כל אחד להחליט, אלא רק הכהן.

לא דרכים אישיות

עלול יהודי לחשוב, שהואיל והוא מצווה לקרב יהודים לתורה ולמצוות, יכול הוא להחליט בעצמו כיצד יעשה זאת. הוא יבחר לו דרכים משלו כדי לקרב אחרים ליהדות; 'יפרש' חלקים בתורה על פי צורכי ה'קירוב'; ייתן לזולת דרך אישית בקיום המצוות.

באה התורה ומזהירה: אסור לך להכין בעצמך את החומר להדלקה. אתה עצמך עלול לנקוט דרכים שירחיקו יהודי במקום לקרבו. היחיד שמסוגל להתוות דרך נכונה ואמיתית להארת נשמות העם היהודי, הוא הכהן. הוא יתווה את הדרך, ואז תוכל בעצמך 'להדליק' את נשמת רעך.

כהן כצדיק

הכוהן מתאפיין בכך, שאין לו נחלה משלו בארץ, אלא "ה' הוא נחלתו". הרמב"ם מתאר את הכהן כאיש "אשר נדבה רוחו... להיבדל לעמוד לפני ה' לשרתו". זהו הצדיק, שמובדל לחלוטין מארציות ומחומריות העולם, וכל מהותו היא הדבקות המוחלטת בה' ובעבודתו.

איש אלוקים כזה – הוא לבדו מסוגל להכין את נר הנשמה. אחרי שהוא נותן את הדרך ואת הכללים – יכול כל יהודי לצעוד בנתיב סלול זה, ולהפיץ את מעיינות התורה והמצוות.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

מעובד על פי 'לקוטי שיחות' כרך ב')

חסידות על הפרשה בהעלותך

המידה, גם לאחר נצחון המלחמה על האדם להתחנן להקב"ה שיצליחו להיזהר שלא תזוח עליו דעתו (היא השאננות ותחושת "כחי ועוצם ידי") אלא יישאר בביטול ובהכנעה.

(מעובד מתוך לקוטי שיחות כרך יג עמ' 28)

ביטול עצמי בכל מצב

וכי תבואו מלחמה... והרעתם בחצוצרות... וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות (י, ט-י)

"וכי תבואו מלחמה... והרעותם בחצוצרות" - כשאדם יוצא למלחמת היצר, עליו להתחנן להקב"ה בלב נשבר ונדכה שירחם עליו ויצליחו במלחמתו.

"וביום שמחתכם... ותקעתם בחצוצרות" - באותה

שבת שלום!!!

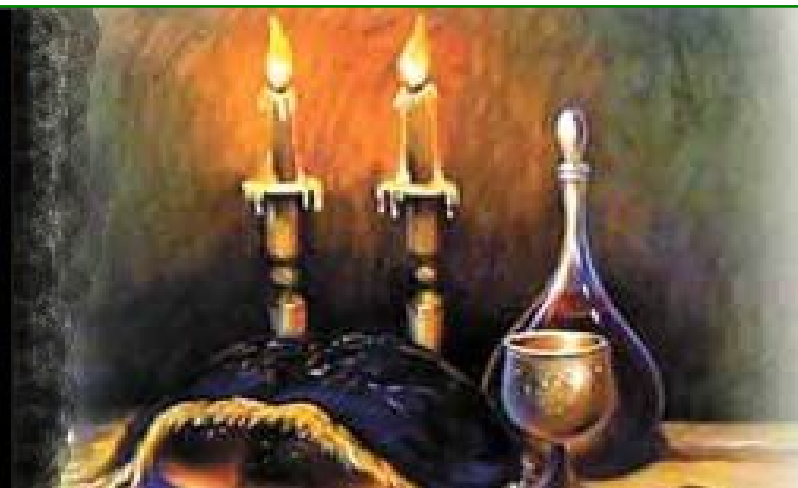
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קיץ)
20:27	19:09	י-ם
20:29	19:24	ת"א
20:31	19:17	חיפה
20:28	19:25	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון